

REGIONÁLNY INFORMAČNÝ SYSTÉM ŠTÁTNEJ SPRÁVY (REGIS).

Ing. Ivan KOPECKÝ

odbor informatiky Sekcia verejnej správy Ministerstvo vnútra SR

RNDr. Juraj BARÁTH

spoločnosť ErasData-Pro,s.r.o.

Súčasný stav informačnej podpory výkonu štátnej správy je charakterizovaný existenciou parciálnych relatívne samostatne fungujúcich informačných subsystémov bez reálneho vzájomného informačného prepojenia, pričom technológia spracovania informácií v týchto subsystémoch je poplatná dobe ich vzniku, je nehomogénna a bez výraznejšieho uplatnenia technickej, dátovej ako i metodologickej štandardizácie.

Jednotlivé oblasti ľudskej činnosti sa čoraz častejšie musia vyrovnávať s vnútornou potrebou syntetizovať poznatky, v priestore a čase modelovať javy a procesy reálneho geografického prostredia. Geografické informačné systémy sú pravdepodobne jedným z prvých miest, kde sa stretávame so snahou metodicky a softwarovo integrovať syntetický prístup spracovania informácií v ich lokalizačno-obsahovej povahe.

Technológia spracovania priestorovo viazaných informácií dávno prekročila prah, za ktorým jednotlivec / bežný užívateľ/ je už sotva schopný detailne porozumieť všetkým jej aspektom. Ideový základ softwarovej technológie na spracovanie priestorových dát vychádza z geografických vedných disciplín a práve preto dostala táto technológia komerčno-teoretický názov geografické informačné systémy (GIS). Avšak súčasné aplikačné využitie naznačuje podstatne širšie chápanú softwarovú technológiu, ktorá našla široké uplatnenie napr. v štátnej správe, armáde, obchode, zdravotníctve, atď.

Cieľom projektu REGIS je koncepčne navrhnuť a postupne vybudovať komplexný systém na podporu rozhodovacieho procesu v štátnej správe, prepojený s jednotlivými subsystémami vzájomne kompatibilnými, a to tak na centrálnej ako i regionálnej úrovni.

V podmienkach nového územného a správneho usporiadania SR sa čoraz výraznejšie začala prejavovať potreba dobudovania informačných technológií, ktoré by zabezpečovali zber dát za jednotlivé regióny v ich lokalizačno-priestorových (georeferenčných) súvislostiach. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť stála pred Sekciou verejnej správy Ministerstva vnútra SR (SVS MV SR) úloha – vybudovať informačný

systém o území (regióny) s dôrazom na sociálno-ekonomickú časť geografického prostredia.

Sekcia verejnej správy Ministerstva vnútra SR je odborným garantom implementácie Regionálneho informačného systému štátnej správy (REGIS) na jednotlivé Krajské úrady (KÚ) a Okresné úrady (OÚ) v Slovenskej republike. REGIS je budovaný na báze najnovších svetových trendov v oblasti informatizácie procesu zberu a analýzy dát viazaných k územiu.

Projekt REGIS je založený na platforme softwarového produktu ArcView GIS a topologického geodátového modelu. Vývojom geodátového modelu, metodiky identifikácie a geokódovania objektov a procesov v regionálnych priestorových štruktúrach Slovenska ako i vývojom softwarových geoaplikácii, je poverená firma ErasData-Pro s.r.o. Bratislava.

Projekt je postavený na princípe **vnútroregionálnej** otvorenosti jeho ďalšieho vývoja, zároveň však vytvára potrebné štandarty pre **medziregionálnu** kompatibilitu (komunikáciu) ako i celoplošnú integráciu údajov na úrovni Sekcie verejnej správy MV SR, ale postupne i Úradu vlády SR a s cieľom vytvorenia geografických registrov pre využitie v Štátnom informačnom systéme.

Projekt je navrhnutý ako jednouchybaťská aplikácia, metodicky však riešený ako budúca klient-server aplikácia. V súčasnosti je prevádzkou Regis-u poverený odbor regionálneho rozvoja, so snahou integrovať vývoj jednotného dátového modelu z regiónu. Vytvorenie tohoto modelu a plošné odborné zvládnutie metodiky a know-how tvorby a vizualizácie objektov geografického prostredia v informačných systémoch je predpokladom pre celoplošné využitie geodátového modelu v rámci štátnej správy v regióny. V budúcnosti sa predpokladá vývoj „tematických GIS-ov“, so špecializovanými aplikáciami pre jednotlivé odborné pracoviská (odbor školstva, sociálnych vecí, zdravotníctva, kultúry a iné), ale nad jednotným geomodelom regiónu.

Grafické dáta sú výsledkom digitalizácie mapových podkladov v mierke 1: 50 000 v rozsahu 137 mapových listov pokrývajúcych územie Slovenska. Digitalizáciou mapových podkladov bola vytvorená základná geografická báza dát, ktorá je dopĺňaná technológiou GPS meraní a digitalizáciou nad ortorektifikovanými leteckými meračskými snímkami. Práve tieto nové technológie zberu a tvorby geografických informácií výrazne rozšírili možnosti budovania geografických registrov, identifikujúcych objekty, ktoré nie sú na mapových podkladoch relevantne identifikovateľné – napr., školské zariadenia,

zdravotnícke zariadenia, kultúrne pamiatky, sieť služieb sociálnej starostlivosti, ale i lokalizácia bankomatov, rozhodujúcich podnikov v regióne atď.

Pri vývoji a tvorbe geodátového modelu je snahou Ministerstva vnútra SR ako i generálneho dodávateľa projektu Regis medzirezortná spolupráca a optimalizácia tvorby tak základných /explicitných/ ako i odvodených (implicitných) dátových štruktúr.

Popisné dáta systému Regis predstavujú vlastnosti a parametre objektov geodátového modelu. Popisná databáza môže mať povahu numerických, resp. textových dát a na základe dĺžky platnosti a spôsobu aktualizácie ich môžeme rozdeliť na tzv. "stabilné" a "dynamické". Platnosť stabilných dát je viazaná väčšinou k určitému obdobiu, napr. výsledky Sčítania ľudu, domov a bytov 1991, Bilancia obyvateľstva, Výsledky volieb a pod. Zdrojom týchto právne relevantných dát je ŠÚ SR .

„Dynamické“ popisné dáta odrážajú premenlivé javy sociálno- hospodárskej štruktúry regiónov Slovenska a z toho dôvodu sú predmetom priebežnej aktualizácie - terénny zber dát.

Realizácia projektu Regis je plánovaná v časovo-regionálnych etapách a je celoplošne realizovaná na 79 pracoviskách OÚ a 8 pracoviskách KÚ na Slovensku so softwarovo-dátovou kompatibilitou na SVS MV, Úrade vlády SR, Úrade pre stratégiu rozvoja vedy, techniky a spoločnosti resp. iných rezortoch.

Realizáciou projektu REGIS sa sleduje snaha Vlády SR prostredníctvom rezortu Ministerstva vnútra SR vybudovať informačný systém umožňujúci exaktne identifikovať a analyzovať diferenciálnu úroveň sociálno-ekonomického potenciálu územia SR a výrazne podporiť skvalitnenie rozhodovacieho procesu v rôznych oblastiach života našej spoločnosti.

Tento príspevok si nekladie za cieľ detailný popis systému Regis, naopak, keďže sa jedná o pomerne rozsiahly projekt, cieľom je poskytnúť informácie o koncepčnom riešení projektu.

Autori:

Ing. Ivan Kopecký

- riaditeľ odboru informatiky Sekcia verejnej správy Ministerstvo vnútra SR

RNDr. Juraj Baráth

- riaditeľ spoločnosti ErasData-Pro,s.r.o.